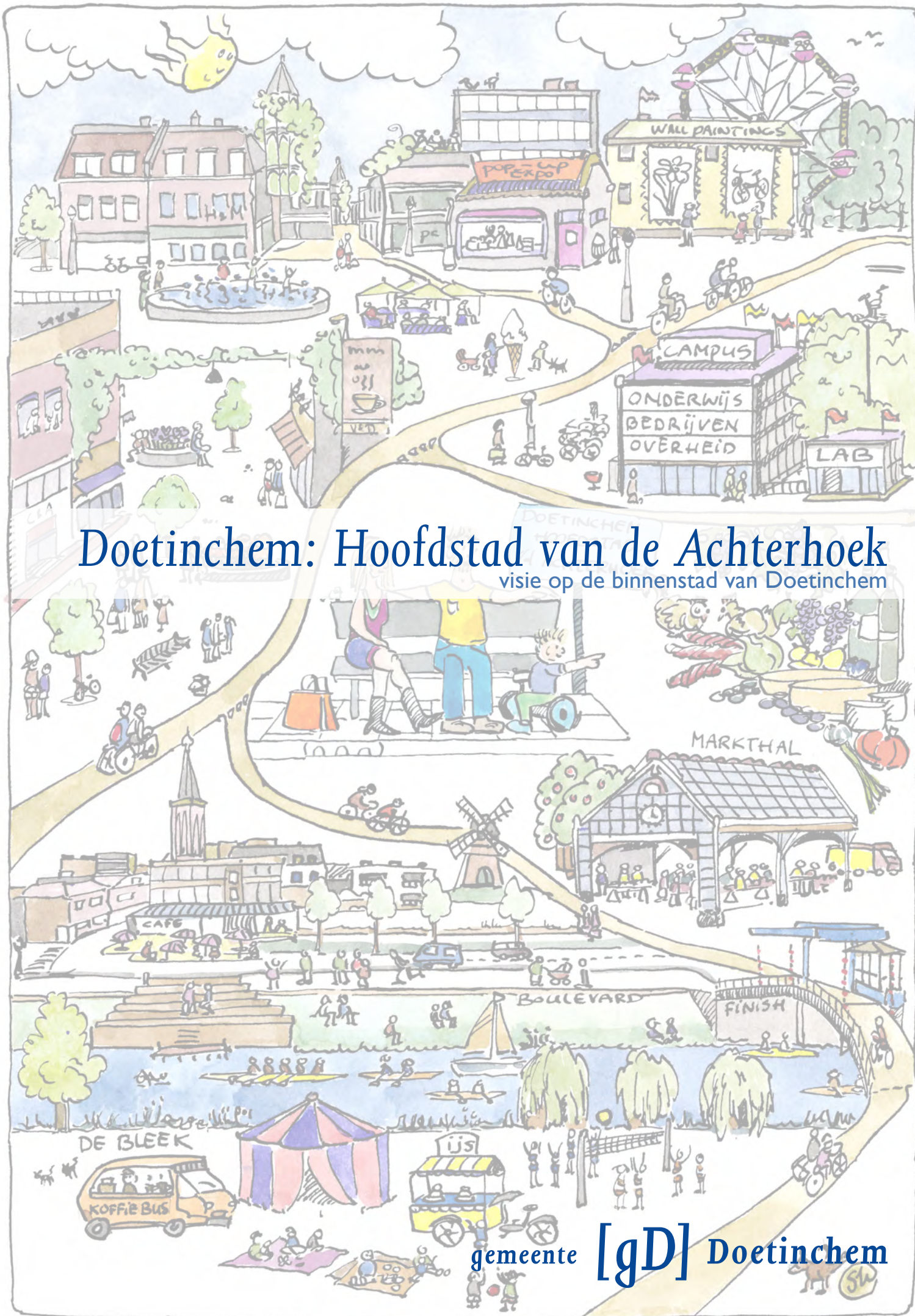
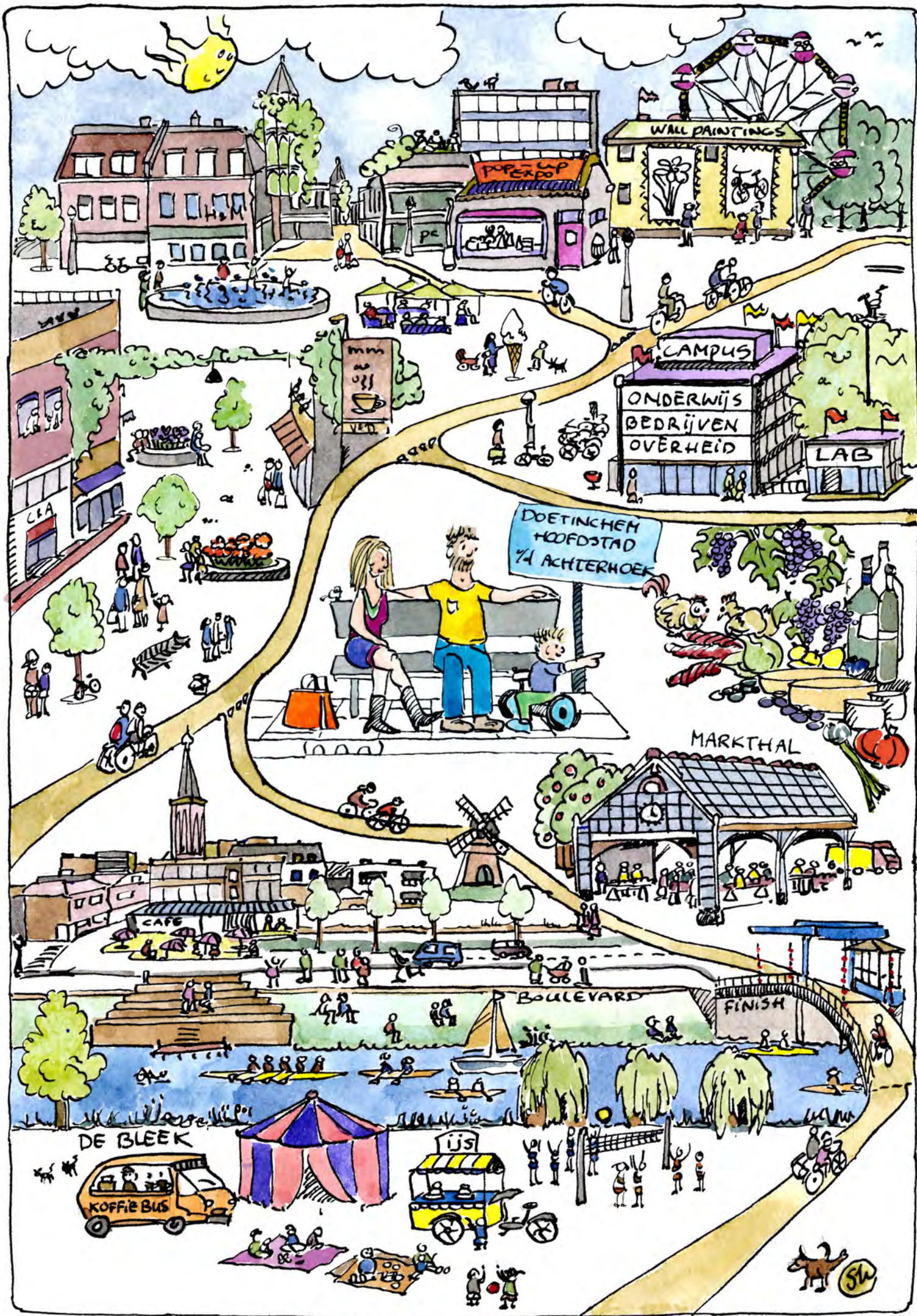

Doetinchem: Hoofdstad van de Achterhoek

visie op de binnenstad van Doetinchem

Op zoek naar het succes van de binnenstad

Visie in één oogopslag

De mensheid dankt haar succes vooral aan haar vermogen om samen te werken. Samen geven we vorm aan ons leven. We zoeken elkaar op, bouwen huizen bij en op elkaar en leggen wegen aan. Zo ontstaan dorpen en steden met een eigen mechanisme, een eigen hartslag, waarin mogelijk wordt wat we zonder elkaar, zonder die hartslag van die stad nooit voor elkaar zouden krijgen. 'Al het goede vloeit naar de stad', zei Perikles van Athene 2500 jaar geleden. 'En die goed ontwikkelde stad, voelt als een goed feest', zegt de stedenbouwkundige en architect Jan Gehl. 'Je blijft er hangen.'

Succesvolle steden spreken tot de verbeelding, oefenen een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op mensen. Sinds kort leeft meer dan de helft van de wereldbevolking in steden en dat loopt de komende decennia nog verder op. Maar het is niet overal feest.

Daar waar de dynamiek verdampt, dooft het feest, trekken mensen weg, naar andere steden, met meer kansen en mogelijkheden. Een gezonde stad, blijft zich ontwikkelen, maakt gebruik van haar talenten, van haar eigen kracht, hartslag en karakter; heeft een eigen identiteit en is daardoor herkenbaar.

Die herkenbaarheid is afhankelijk van de mate waarin de bewoners van een stad samen leven en werken, kennis en lief en leed delen en zo samen een visie voor de toekomst van hun stad ontwikkelen. De betrokkenheid van de Doetinchemmers bij hun stad, blijkt groot. Honderden betrokken inwoners, jongeren, ouderen, ondernemers, bezoekers en politici gingen op zoek naar dat eigen karakter, dat DNA van Doetinchem, leverden ideeën aan en discussieerden mee over de toekomst van de stad, over Doetinchem in 2030 en de weg daar naar toe. Wie zichzelf in zijn stad herkent en de stad in zichzelf, is trots op die stad en draagt bij aan de aantrekkingskracht en herkenbaarheid van die stad, zodat al het goede naar de stad vloeit.

Doetinchem is geen wereldstad, maar Doetinchem bezit net zoveel creativiteit, bereidheid tot kennis delen en samen werken, dan welke wereldstad dan ook. In al haar bescheidenheid is de Achterhoek een van de innovatiefste regio's van Nederland. Een streek waar het goed toeven is, met mooie wandel- en fietsroutes door een aantrekkelijk coulisselandschap, rijk aan streekproducten en alle ingrediënten voor een bourgondische leefstijl.

Doetinchem geldt daarbij al decennia als de ongekroonde hoofdstad van die Achterhoek. De Achterhoek komt naar Doetinchem en via Doetinchem kom je de Achterhoek binnen. Stad en land hebben elkaar nodig en die in de Achterhoek en Doetinchem nog zo tast- en voelbare relatie lijkt één van de potentieel sterkste troeven voor de verdere ontwikkeling van Doetinchem en de Achterhoek. Een ontwikkeling die bijdraagt aan de herkenbaarheid en aantrekkingskracht van zowel Doetinchem als de Achterhoek.

In een wereld waarin we met wie, waar dan ook, op elk moment van de dag kunnen communiceren, waar we kunnen funshopen en webwinkelen, zien we een groeiende behoefte aan steden met een menselijke maat, een herwaardering van kleinschaligheid en duurzaamheid, als reactie op de globalisering. Doetinchem heeft die menselijke maat, maar toch staat ook Doetinchem voor de keus haar identiteit opnieuw scherp te krijgen en te versterken, of de toekomst aan het toeval over te laten.

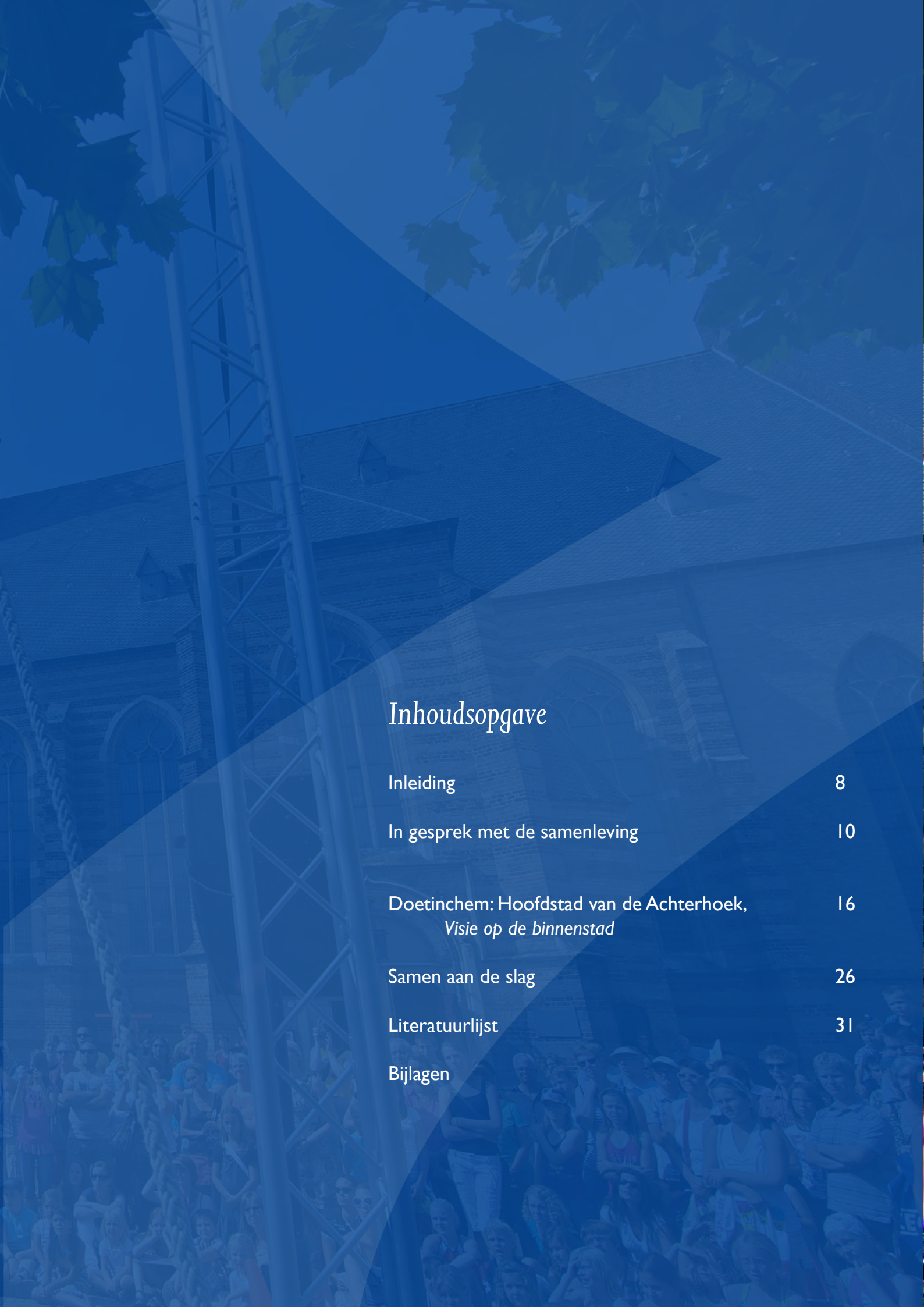
De speurtocht naar de kern van die kracht, bracht ons naast die menselijke maat bij de historische kern van onze stad: het ei van Doetinchem. Daar klopt het hart van de stad, waarin de Achterhoek beleefbaarder moet worden gemaakt. Veel elementen zijn al aanwezig, van het Stadsfeest en Buitengewoon, tot de biologische streekmarkt en Heerlijkheid Achterhoek, waarmee de streek als Regio van de Smaak herkenbaar wordt.

Stuk voor stuk sterke elementen die versterkt kunnen en moeten worden, maar Doetinchem stuitte in haar speurtocht ook op ontbrekende schakels in dat beeld, zoals de ongerichte uitloop van het ei en de verloren gegane relatie met de Oude IJssel. Vandaar dat een stadsboulevard, een stadsstrand en een autovrije verbinding tussen het water en de binnenstad als een enorme behoefte en kans worden gezien. Net als de inzet van leegkomende plekken voor pop-up initiatieven, het aanbieden van kleinschalige evenementen, het vergroenen van de stad, een markthal, en werk- en studieplekken voor jonge mensen.

Anders gezegd: de menselijke maat en het gastvrije en natuurlijke karakter van Doetinchem, zijn de troeven voor de binnenstad. Doetinchem kiest daarom voor de ontwikkelrichting: gastvrije binnenstad in een decor van groen en water. Langs drie hoofdopgaven bouwt Doetinchem aan de toekomst: een sterkere beleving van de Achterhoek in de stad, een zichtbare en voelbare relatie met de Oude IJssel en het bevorderen van ondernemerschap.

Het uiteindelijk succes hangt af van de manier waarop Doetinchemmers hier samen aan werken. Alleen door samen de schouders eronder te zetten, wordt de binnenstad het feest, waar mensen graag blijven hangen.

The background of the page is a blue-tinted photograph. The upper portion shows the roof and upper walls of a large, historic brick building with Gothic-style arched windows. A tall, white metal scaffolding or tower structure is visible on the left side. The lower portion of the image shows a large, dense crowd of people, mostly young adults, sitting and standing, looking towards the camera. The entire image is overlaid with a semi-transparent blue filter.

Inhoudsopgave

Inleiding	8
In gesprek met de samenleving	10
Doetinchem: Hoofdstad van de Achterhoek, <i>Visie op de binnenstad</i>	16
Samen aan de slag	26
Literatuurlijst	31
Bijlagen	

Inleiding

1.1 Binnenstad van de toekomst

Hoe ziet de binnenstad van de toekomst eruit? Want er verandert nogal wat in de binnensteden. Steden bestaan al eeuwenlang en winnen aan belang. Door globalisering wordt de concurrentie tussen steden alsmaar groter en gaan gebieden meer op elkaar lijken. Daarnaast beïnvloeden andere trends en ontwikkelingen de ontwikkeling van steden zoals het groeiende milieubewustzijn en gezond leven, de explosieve groei van webwinkelen, gebrek aan tijd bij werkenden en tijd over bij senioren. Daarnaast zien we een toenemende behoefte aan 'gezelligheid' en 'beleving', die inmiddels een steeds belangrijker motief vormen om naar de binnenstad te gaan. Een goed ontworpen binnenstad als een goed feest, aldus de Deense architect en stedenkenner Jan Gehl: je blijft er 'hangen' omdat je het naar je zin hebt. Een echte place to be! Mensen komen, waar mensen zijn¹.

Het gemeentebestuur van Doetinchem onderkent het belang van een krachtige binnenstad en gaf daarom opdracht een plan te maken voor de toekomst van de Doetinchemse binnenstad in 2030. De opdracht luidt: voer een interactief en innovatief proces om te komen tot een analyse, integrale visie en aanvalsplan voor de binnenstad, die ervoor zorgen dat de Doetinchemse binnenstad voor de komende decennia vitaal blijft.

We kozen voor een opzet met drie fasen. Als eerste werd een analyse gemaakt van de binnenstad. Hoogleraar Gert-Jan Hospers en zijn team voerden dit onderzoek uit. Dit leidde in april 2015 tot het rapport 'Doetinchem op ooghoogte, op zoek naar de toekomst van de binnenstad'. In de tweede fase zijn we, met het rapport van Hospers als basis, in gesprek gegaan met de samenleving. We hebben ideeën opgehaald en draagvlak getoetst. Dat het onderwerp leeft, blijkt uit de enthousiaste inbreng van de deelnemers en de veelheid aan ideeën, suggesties, meningen en discussies. Wij hebben alle input gebruikt om te komen tot deze visie voor de Doetinchemse binnenstad in 2030: Doetinchem – Hoofdstad van de Achterhoek.

1.2 Kiezen volgens Hospers

Nog even terug naar het onderzoek van Hospers. De Achterhoek komt naar Doetinchem en vanuit Doetinchem kom je de Achterhoek binnen. Stad en streek zijn volgens Hospers afhankelijk van elkaars succes, ze hebben elkaar nodig. Mede dankzij het ovale stratenpatroon (het Ei) is de binnenstad compact, goed bereikbaar, compleet en op menselijke maat gebouwd. In het rapport concluderen Gert-Jan Hospers en anderen dat de binnenstad in principe een goede uitgangspositie heeft en goed functioneert. Toch blijkt uit het onderzoek dat er geen reden is om stil te zitten. De al eerder geconstateerde trek naar de stad, demografische ontwikkelingen, invloed van technologie op ons leefpatroon, groeiende milieubewustzijn en behoefte aan gezelligheid en beleving, maken het noodzakelijk om een duidelijke lijn uit te zetten voor de toekomst.

Onze binnenstad heeft veel te bieden, maar is tegelijk niet onderscheidend en heeft een neutraal imago. Er is geen publiekstrekker waardoor een 'Dagje Doetinchem' niet echt mogelijk is. Winkelen is het hoofdmotief. In de aansluiting tussen winkelen en andere activiteiten is nog veel winst te boeken. De belangrijkste uitdaging voor de toekomst van binnenstad is het sterker maken van het Ei. Daarnaast adviseert Hospers om een duidelijke focus en positionering te kiezen voor de inrichting van de buitenruimte, organiseren van evenementen, opzetten van iconen en attracties en aantrekken van bezoekers. Een heldere positionering is cruciaal voor het behouden, verleiden en aantrekken van doelgroepen.

Bij de positionering van onze binnenstad is het verleden – de 'historische' streekfunctie – de sleutel voor de toekomst. In feite is Doetinchem steeds de 'ongekroonde' hoofdstad van de Achterhoek geweest en met de krimp in de omliggende gemeenten zal die betekenis naar verwachting alleen maar toenemen. Omliggende steden zitten echter ook niet stil. Daarom adviseert Hospers om een herkenbaar profiel te kiezen, want wie kiest wordt gekozen! Hospers reikt daartoe drie kansrijke ontwikkelrichtingen aan die in het DNA van Doetinchem zitten: de groene stad (de streek de stad inbrengen), de gastvrije stad (link naar het marktverleden) en de slimme stad (link naar de Achterhoekse maakindustrie). De drie 'toekomstvoorstellen' van Hospers vormden een eerste indicatie voor de toekomst en boden inspiratie voor de gesprekken met de samenleving.

			1. Icoontjes van de groene stad: water - omarming van de Oude IJssel boom - groen in de stad boodschappenmandje - centrum van streekproducten
			2. Icoontjes van de gastvrije stad: kopje koffie - kwalitatief hoogwaardige horeca kerktoren - cultuurhistorie marktkraam - Doetinchem als stad van markten
			2. Icoontjes van de slimme stad: lampje - innovatie in de regionale maakindustrie mannetje - jong ondernemerschap bus - Doetinchem als stad vervoersknooppunt

1.3 Een visie maak je met de stad

Samen kom je tot de beste ideeën. Dat hebben we de afgelopen periode gemerkt in de stadsgesprekken met bewoners, ondernemers en bezoekers, in de bijeenkomsten met de gemeenteraad, ambtenaren en in spontaan georganiseerde bijeenkomsten door jongeren. Het leverde ruim 500 ideeën op, gekleurd met foto's, uitleg en emoties. Via het inwonerpanel 'Doetinchem Spreekt' dachten 1.356 Doetinchemmers met ons mee en via een kleine toeristenenquête kregen we meer dan 70 ingevulde kaarten retour. Bij onze buurgemeente Bronckhorst hielden we een korte enquête via het inwonerpanel van deze gemeente. Daardoor beschikken we over een schat aan informatie over de stand van zaken en de toekomst van onze binnenstad. We hebben al die informatie gesorteerd en geanalyseerd en in bijlagen bij dit document gevoegd. Om tot een heldere visie te komen was het de kunst om de grote lijnen voor de toekomst te ontwaren. Wat is onze stip op de horizon? De visie Doetinchem: Hoofdstad van de Achterhoek is geen blauwdruk voor de toekomst, maar biedt ons wel een herkenbaar perspectief. Een koers die we kunnen varen, samen met al die betrokken Doetinchemmers die ons de afgelopen maanden terzijde stonden. Na bespreking en vaststelling van die visie stellen we een uitvoeringsagenda op. Ook dat doen we samen met betrokken inwoners, bezoekers en ondernemers; geheel in lijn met de eerdere fases en het belang dat we hechten aan interactie en participatie. Meer dan 650 inwoners en ondernemers hebben al aangegeven graag mee te denken of werken. Dat is mooi, want om de visie in actie om te zetten, moeten we weer samen d'ràn.

In gesprek met de samenleving

Deze toekomstvisie is gebaseerd op de resultaten van een interactief proces met bewoners uit het Ei, ondernemers, inwoners/bezoekers, toeristen, politiek en omliggende gemeenten. In dit hoofdstuk beschrijven we op hoofdlijnen hoe het gesprek met de samenleving is gevoerd, op welke wijze alle inbreng is verwerkt en presenteren we de belangrijkste hoogtepunten.

2.1 Werkwijze in het kort

Voor de ophaalfase is in eerste instantie een kwalitatieve onderzoeksmethode gehanteerd. Aan de hand van stadsgesprekken met verschillende betrokkenen uit de samenleving, zijn zoveel mogelijk ideeën geïnventariseerd voor de toekomst van de binnenstad. Door het toepassen van deze onderzoeksmethode hebben we een scherper beeld gekregen van de onderliggende overwegingen en motieven. De deelnemers konden vrij antwoorden, waardoor genuanceerde en gedetailleerde reacties naar voren zijn gekomen. Hierdoor is de opbrengt zeer valide, want de deelnemers konden zich in hun eigen woorden uitdrukken en bij onduidelijkheid vragen stellen. Deze kwalitatieve onderzoeksmethode heeft mensen gestimuleerd om hun mening te vormen of aan te passen door ideeën van anderen.

Na de kwalitatieve ophaalfase zijn alle ideeën verwerkt en vertaald naar een online vragenlijst. Er is vervolgens een kwantitatief onderzoek uitgezet onder de deelnemers van het inwonerspanel Doetinchem Spreekt. Kwantitatief onderzoek is bestemd om gegevens te krijgen over percentages en verhoudingen binnen de totale doelgroep. Waar kwalitatief onderzoek een open karakter heeft, is kwantitatief onderzoek meer gesloten via een gestandaardiseerde vragenlijst met voor gestructureerde vragen die voor alle respondenten hetzelfde zijn.

2.2 Ophaalfase I: Stadsgesprekken

Begin juli waren Schouwburg Amphion en de Gruitpoort het toneel voor de stadsgesprekken met bewoners uit het Ei, ondernemers, jongeren en inwoners/bezoekers uit Doetinchem en omliggende gemeenten. Met behulp van talloze inspirerende foto's werden ideeën gedeeld over een vitale en aantrekkelijke binnenstad. Er is overtuigend gehoor gegeven aan de oproep om naar de stadsgesprekken te komen. In totaal zijn ruim 230 mensen aanwezig geweest.

De groslijst, de ontdebbele, gecategoriseerde en naar concreetheid onderscheiden ideeën zijn allemaal terug te vinden in de bijlage. In de onderstaande woordenwolk staan de woorden uit de definitieve groslijst.

2.4 Ophaalfase 2: Inwonerpanel

De uitkomsten van de stadsgesprekken zijn vertaald in een online enquête die in de eerste helft van september is gehouden onder de deelnemers van het inwonerspanel Doetinchem Spreekt. Met 1.982 deelnemers heeft de gemeente Doetinchem één van de grootste inwonerspanels van Nederland. Doetinchem Spreekt bestaat uit een betrokken, statistisch betrouwbare en representatieve groep inwoners, van wie relevante achtergrondvariabelen bekend zijn en die bereid zijn om periodiek mee te denken en hun mening te geven. In totaal hebben 1.356 mensen meegedaan aan het onderzoek (68%), onder wie 140 bewoners van de binnenstad en 107 ondernemers. Door de massale deelname kunnen met 95% statistische betrouwbaarheid en 2,57% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op totaalniveau. Er is een nagenoeg representatieve verdeling over wijken en geslacht. Wel is sprake van ondervertegenwoordiging in de leeftijdscategorieën 16-29 jaar, en een oververtegenwoordiging in de leeftijdscategorieën 50-59 en 60-69 jaar.

Aan de deelnemers van het inwonerspanel zijn o.a. de 62 unieke ideeën voorgelegd. Daarbij is gevraagd in welke mate de Doetinchemse binnenstad daardoor voor hen aantrekkelijker wordt. De deelnemers konden zelf ook nieuwe ideeën aandragen (477 personen hebben daarvan gebruik gemaakt en samen meer dan 1.000 ideeën gesuggereerd). Daarnaast konden de deelnemers aangeven welke kernwoorden in hun ogen het belangrijkste zijn voor de binnenstad van 2030. Verder is gevraagd naar een beoordeling van de huidige binnenstad en achtergrondgegevens als hoe vaak men de binnenstad bezoekt en wat over het algemeen de belangrijkste redenen voor het bezoek zijn. Er is ook in kaart gebracht met welke plek in de binnenstad men zich het meest verbonden voelt en op welke gebieden men vindt dat er vooral een verbeterslag naar de toekomst moet worden gemaakt.

In de bijlage staat de vragenlijst en het volledige rapport van onderzoek- & adviesbureau Moventem (die het inwonerspanel voor de gemeente beheert).

Bourgondisch
ondernemend **gezellig**
sfeervol
levendig bereikbaar

Enkele hoogtepunten panelonderzoek Doetinchem Spreekt:

- Met het rapportcijfer 7+ wordt de binnenstad ruim voldoende beoordeeld.
- Meer dan de helft van de respondenten komt wekelijks in de binnenstad.
- Voornaamste redenen om de binnenstad te bezoeken zijn 'Winkelen algemeen' (79%), 'Bezoeken horeca' (33%) en 'Bezoeken markt' (27%).
- 40% van de respondenten voelt zich in (zeer) grote mate verbonden met de binnenstad. Men voelt zich vooral verbonden met de Hamburgerstraat (55%) en het Simon-splein (42%). Dit komt vooral door respectievelijk de toegankelijkheid en gezelligheid van deze plekken.
- Volgens de respondenten hebben de Veentjes (40%) en de Oude IJssel (36%) de hoogste prioriteit om in te investeren voor de toekomst.
- De zes belangrijkste kernwoorden voor de binnenstad in 2030 zijn: 'Gezellig', 'Levendig', 'Ondernemend', 'Bourgondisch', 'Sfeervol' en 'Bereikbaar'.
- De top-3 van werkgebieden (categorieën) waarin voor de toekomst geïnvesteerd moet worden zijn 'Winkels', 'Groen in de binnenstad' en 'Bereikbaarheid & toegankelijkheid'.
- 650 deelnemers van Doetinchem Spreekt willen graag een rol spelen in het vervolg en bijdragen aan de realisatie van de toekomstvisie voor 2013.

Top-20 ideeën om de binnenstad aantrekkelijker te maken (panelonderzoek):

1. Leegstaande panden invullen met (tijdelijke) initiatieven (bijv. pop-up activiteiten en startende ondernemers)
2. Bankjes langs de Oude IJssel
3. Horeca aan de Oude IJssel
4. Aanleggen stadsboulevard met horeca
5. Verrassende hoekjes creëren in zijstraten en steegjes (bijv. met groen, kunst en rust plekken)
6. Groene routes in en naar binnenstad realiseren (bijv. bomenlanen, rozenperken, bloembakken)
7. Meer fietsers in en door de stad (bijv. door betere fietsroutes en fietsparkeerplaatsen)
8. Meer speciaalzaken
9. Beter inzichtelijk maken waar attracties / openbare toiletten zijn
10. Meer openbare toiletten in de binnenstad
11. Het groene imago van de Achterhoek meer terug laten komen in de binnenstad
12. Meer bankjes (rustpunten) in de binnenstad
13. Grote evenementen op het water / de Oude IJssel
14. Meer aanbod van watersport bij de Oude IJssel (bijv. pleziervaart, kanoverhuur, jachthaven)
15. Meer water in de binnenstad (bijv. fontein, waterspeelobjecten)
16. Kleinschalige horeca op verrassende plekken
17. Meer evenementen (bijv. straattheater, opera of live muziek)
18. (Kinder)activiteiten (bijv. watersproeiers of speeltoestellen)
19. Werk- en ontmoetingsplekken voor ondernemers
20. Stadsstrand op de Bleek

Stijn Driever

8 juli · 🌐

Beste Gemeente Doetinchem, helaas kan ik vanavond niet aanwezig zijn bij het stadsgesprek voor inwoners van Doetinchem, in Amphion. Hierbij toch mijn bijdrage aan de avond, onder het motto: Oude IJssel - Nieuwe kansen.

➦ Delen

40 personen vinden dit leuk.

268 keer gedeeld

2.5 Analysefase 2: Multicriteria-analyse

De 62 verschillende ideeën die zijn opgehaald hebben allemaal voor- en nadelen, die we zorgvuldig tegen elkaar hebben afgewogen met behulp van een multicriteria-analyse (MCA). Dit is een wetenschappelijke evaluatiemethode die complexe beoordelingsprocessen vereenvoudigt. De MCA stelde ons in staat om de ideeën op basis van een aantal criteria te beoordelen, onderling te vergelijken en te ordenen. Uiteindelijk konden we daarmee aangeven welke ideeën passender waren dan andere en waarom. Met behulp van de MCA-methodiek ontstond een overzichtelijk en inzichtelijk resultaat.

De beoordelingscriteria zijn voorafgaand aan de ophaalfase bepaald door de raad vanuit haar kaderstellende rol. De raad gaf aan er veel waarde aan te hechten om objectief en transparant te kunnen beoordelen of de verzamelde ideeën passend zijn. Mede door te werken met een MCA is hieraan invulling gegeven. Op donderdagavond 2 juli heeft de raad tijdens een interactieve sessie op hoofdlijnen de kaders (lees: criteria) van de MCA

bepaald, zonder daarbij op voorhand te willen sturen op het resultaat. Mede daarom zijn algemene criteria geformuleerd, die tijdens het verdere proces ambtelijk nader zijn geoperationaliseerd.

Het uitgangspunt van de raad is dat een idee moet bijdragen aan het hoofddoel van 'Aanvalsplan binnenstad', namelijk het versterken van de Doetinchemse binnenstad.

Daarom moet een idee volgens de raad:

- De binnenstad aantrekkelijker maken voor inwoners en ondernemers.
- Draagvlak hebben onder inwoners, ondernemers en bezoekers.
- Realiseerbaar zijn in termen van juridische en budgettaire haalbaarheid.
- Voor de lange termijn houdbaar zijn en structureel toegevoegde waarde bieden voor inwoners, ondernemers en bezoekers (toekomstbestendig).
- Idealiter bijdragen aan de bevordering van de positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek (meerwaarde/ complementair voor de regio).

Bij de beoordeling van de opgehaalde ideeën is een inschatting gemaakt van de mate waarin aan deze vijf hoofdcriteria wordt voldaan. Daarbij wogen de eerste criteria het zwaarst. De scores van de eerste twee hoofdcriteria (aantrekkelijkheid en draagvlak) zijn rechtstreeks afgeleid van het panelonderzoek onder de deelnemers van Doetinchem Spreekt. De scores van de overige hoofdcriteria (realiseerbaarheid, toekomstbestendig, centrumgemeente) zijn toegekend door bedrijfs- en bestuurskundige, juridische en economische experts tijdens een sessie. De scores die uit de expertsessie voortkomen betreffen een eerste inschatting en dienen verder bestudeerd te worden in het uitvoeringsprogramma.

Om alle ideeën op eenzelfde eenduidige wijze te kunnen beoordelen, hebben we per hoofd criterium een vijfpuntenschaal gemaakt. Daarna hebben we alle 62 ideeën gescoord. Die scores geven aan in welke mate een idee voldoet aan de vijf hoofdcriteria op een schaal van 1 tot 5. Zo hebben we de ideeën systematisch geordend van ideeën met een hoge MCA-score tot ideeën met een lage MCA-score. De ideeën met een hoge MCA-score zijn het best passend voor de Doetinchemse toekomstvisie voor de binnenstad.

De MCA analyse is mede input geweest voor het opstellen van de visie. De toegekende scores zijn allemaal terug te vinden in de bijlage.

Top-10 MCA: Best passende ideeën voor de binnenstad in 2030:

- Leegstaande panden in de binnenstad invullen met (tijdelijke) initiatieven (bijv. pop-activiteiten, startende jonge ondernemers etc.).
- Meer speciaalzaken.
- Meer bankjes (rustpunten) in de binnenstad.
- Meer fietsers in en door de stad (bijv. door betere fietsroutes en fietsparkeerplaatsen).
- Grote evenementen op het water/de Oude IJssel.
- Groene routes in en naar de binnenstad realiseren (bijv. bomenlanen, rozenperken, bloembakken).
- Het groene imago van de Achterhoek meer terug laten komen in de binnenstad.
- Verrassende hoekjes creëren in de zijstraten en steegjes (bijv. met groen, kunst en rustplekken).
- Bankjes langs de Oude IJssel.
- Meer evenementen (bijv. straattheater, opera of live muziek).

Deze MCA top-10 komt terug in de top-20 van ideeën die voor de inwoners de aantrekkelijkheid van de binnenstad vergroten (panelonderzoek).

Doetinchem: Hoofdstad van de Achterhoek

Visie op de binnenstad 2030

De Achterhoekers zullen het niet zo snel van de daken schreeuwen, maar op hun regio zijn ze super trots. En terecht! De Achterhoek is een regio waar trots, trend en traditie prachtig samenkomen. Geen enkele regio kent zoveel streekproducten als de Achterhoek en in de industrie zien we dat hoogwaardige ambachtelijke productie een belangrijke rol speelt. Tegelijk is de Achterhoekse industrie een van de meest innovatieve van ons land met veel bedrijven die nationaal en internationaal als marktleiders te boek staan. De stille kracht die we in de economische structuur aantreffen, herkennen we ook in de Achterhoekse cultuur en mentaliteit. De Achterhoeker staat met beide benen op de grond, straalt rust uit en laat zich niet gauw gek maken. Met de nodige nuchterheid en humor pakt hij aan, waardoor hij zijn zaakjes prima op orde heeft. Zo blijft er naast hard werken genoeg tijd over voor rust en ontspanning en voor familie en vrienden. In de Achterhoek hebben de mensen oog voor elkaar. Mensen leven écht samen, getuige de vele bloeiende verenigingen, vriendengroepen en modern 'naoberschap'. Bezoekers waarderen de hartelijkheid en gastvrijheid waarmee ze ontvangen worden en de typische humor die de Achterhoekers zelf zo normaal vinden.

Maar ook in een natuurlijke, landelijke regio als de Achterhoek hebben bewoners behoefte aan een 'hoofdstad'. Die stad is Doetinchem. Dat is in de loop der tijden, op natuurlijke wijze zo gegroeid. Doetinchem heeft een mooi compact hart: het eivormige centrum. De verbondenheid met de binnenstad en z'n hoofdaders – Simonsplein en Hamburgerstraat – is groot, getuige de resultaten van ons onderzoek. De Doetinchemse binnenstad heeft potentie en een prima uitgangspositie. Met een 7+ krijgt de binnenstad nu al een ruime voldoende. Maar als we de toekomst aan het toeval overlaten, kan die waardering snel verdampen, volgens bewoners, bezoekers en ondernemers, toeristen en politici die ons met honderden ideeën inspireerden. Stilzitten is geen optie. De toekomst maken we samen. En volgens diezelfde bewoners, bezoekers, ondernemers, toeristen en politici heeft de stad voldoende potentie om met een gerichte inzet die aantrekkelijkheid nog verder op te schroeven.

Het was een fascinerende ontdekkingstocht langs verschillende beelden en interpretaties van de toekomst. De visie voor de binnenstad in 2030 is een verhaal geworden over kansen en mogelijkheden voor Doetinchemmers en bezoekers. Dit sluit mooi aan op de hartenkreet uit een gesprek met een jonge ondernemer: "Gemeente kom met een visie waar de ambitie vanaf spat! Dan krijgen we zin om mee te gaan doen".

Met deze toekomstvisie willen we een speelveld bieden waarin de gemeente en belanghebbenden zich uitgedaagd voelen tot het doen van een volgende zet. Geen versnippering van initiatieven die afzonderlijk weinig voor de binnenstad kunnen betekenen, maar samenwerken vanuit een herkenbaar perspectief voor de binnenstad waarmee inwoners, ondernemers, investeerders en plannenmakers zich kunnen verbinden en identificeren.

3.1 Gastvrije binnenstad in een decor van groen en water

Veel visies gaan over stenen. Zo niet de visie voor de Doetinchemse binnenstad. Want het is fijn als de 'stenen' op orde zijn, maar het zijn de mensen die de stad maken. Doetinchem is de stad van en voor de Achterhoekers. Een hoofdstad voor de regio, waar je de Achterhoek kunt proeven en tegelijk het stadse ervaart. Waar de relaxte sfeer van de Achterhoek samenkomt met de dynamiek van de moderne en bruisende stad. Uiteraard zijn het zijn de mensen, de Achterhoekers zelf, die de stad zo bijzonder maken. Onze inwoners kozen als kernwoorden voor de binnenstad: levendig, ondernemend, bourgondisch, gezellig, bereikbaar en sfeervol. Hun vele concrete ideeën en voorstellen dragen veelal bij aan de levendigheid en gastvrijheid van de binnenstad, aangevuld met de wens voor een natuurlijk decor met water en groen. In de binnenstad hoort reuring te zijn, altijd wat te doen, met een divers aanbod dat mensen van alle leeftijden en pluimage aanspreekt. Een binnenstad waar je het etiket 'gastvrij' op kunt plakken en die qua sfeer en karakter aansluit bij het DNA van de Achterhoek. Doetinchem kiest daarom voor de ontwikkelrichting: gastvrije binnenstad in een decor van groen en water.

Stilzitten past niet in bij onze stad, ondernemen en aanpakken wel. Hoe kunnen we die gastvrije, energieke sfeer van de Doetinchemse binnenstad versterken? En wat kan het decor van de stad eraan bijdragen dat bewoners en bezoekers zich prettig voelen in de binnenstad? Zodat mensen komen en blijven in onze binnenstad om er een graantje mee te pikken van het Doetinchems geluksgevoel.

3.2 Driepuntenplan voor de binnenstad

We zetten in onze visie voor de toekomst van de Doetinchemse binnenstad een driepuntenplan neer, met drie lijnen die samen de binnenstad 'maken':

1. Beleef de Achterhoek in de stad
2. Betrek de Oude IJssel bij de stad
3. Bevorder ondernemerschap voor de stad

Hoofdstad van de Achterhoek

Beleef de Achterhoek in de binnenstad

- Kleinschalige (streek-) evenementen
- Markthal Achterhoek
- Vergroening binnenstad

Betrek de Oude IJssel bij de binnenstad

- Stadsboulevard met horeca en aanlegplaatsen
- Evenementen op en langs het water
- Stadsstrand
- Autovrije verbinding tussen Oude IJssel en binnenstad

Bevorder het ondernemerschap voor de stad

- Tijdelijke initiatieven in en verplaatsingen winkels naar panden in het Ei
- Campus Doetinchem
- Werk- en ontmoetingsplekken
- Gedeeltelijke overkapping winkelstraten
- Aantrekken speciaalzaken en landelijke ketens

3.3 Beleef de Achterhoek in de stad

De Achterhoek is van nature kleinschalig. De Doetinchemse binnenstad is dat ook: het compacte ei is overzichtelijk en op menselijke maat gebouwd. Juist die menselijke maat blijkt cruciaal voor de toekomst. In een wereld waarin globalisering, digitalisering en verstedelijking hoogtij vieren, zien we een trend ontstaan waarin het herwaarderen van het kleinschalige centraal staat. In een wereld waarin alles ook op internet te koop is, kom je in de binnenstad voor 'kwali-tijd'. Mensen hebben behoefte aan ontmoeting en beleving, en dan graag op een aangename schaal. In het gastvrije, veelzijdige winkelhart van de Achterhoek voelt iedereen zich thuis!

Maar winkelen alleen is niet genoeg. Ook in het aanbod aan evenementen zien we de behoefte aan gezelligheid, levendigheid en kleinschaligheid terugkomen. Doetinchem heeft al een flink aantal grote evenementen in de binnenstad, zoals het Stadsfeest, straattheaterfestival BuitenGewoon en de Color Run. Evenementen die hoog gewaardeerd worden en ook thuishoren in een centrumstad. Er is daarnaast behoefte aan meer kleinschalige en andersoortige evenementen, zodat er in de Doetinchemse binnenstad altijd wat te beleven is. Volgens velen hebben themamarkten en streekmarkten veel potentie. De maandelijkse Blijve Markt in het Mark Tennantplantsoen speelt daar op in; een hippe biologische streekmarkt met activiteiten voor het hele gezin. Laagdrempelig en kleinschalig is daarbij het devies. Dat kan ook met sportactiviteiten, waarbij de ijsbaan en het beach volleybal al mooie voorbeelden zijn. De Oude IJssel en de Bleek worden vaak genoemd als plekken die hiervoor kansen bieden.

Behalve kleinschalig is de Achterhoek een van de mooiste natuurlijke regio's van ons land. In het typische coulisselandschap zien we natuur en landbouw in harmonie samenkomen. Die prachtige regio mag zijn gezicht veel meer laten zien in hoofdstad Doetinchem. Dat past in een trend waarbij er steeds meer aandacht komt voor het regionale. Combineer je dat met een dosis gezond ondernemerschap, dan kom je uit bij het initiatief van een groep Achterhoekse ondernemers uit de voedsel en horecabranche om met de 'Heerlijkheid Achterhoek' mee te dingen naar de titel 'regio van de smaak'. Wij zien hier een kans om de Achterhoekse streekproducten in horeca en detailhandel nadrukkelijk een plek te geven. Wie weet groeit hieruit nog een markthal waar proeven en kopen samen komen en waar producenten en consumenten elkaar ontmoeten? Wat ons betreft een prachtige attractie voor Doetinchem.

We zeiden het al, de Achterhoek is een groene regio. En ook al is Doetinchem een stad, de natuur mag in het stadsgezicht beter tot zijn recht komen. Groen heeft een positieve invloed op ons welbevinden en straalt ook rijkdom uit. Groen en het water helpen om de gevolgen van klimaatverandering te temperen. Groen is duurzaam; bomen en planten laten de temperatuur dalen, geven schaduw in de zomer en zorgen voor zuurstof. Openbare ruimte, gevels en daken zijn buitengewoon geschikt om meer kleur en sfeer in de stad te creëren. Ook de entrees naar de binnenstad mogen groener worden, zodat je een natuurlijker en logischer overgang krijgt de stad in.

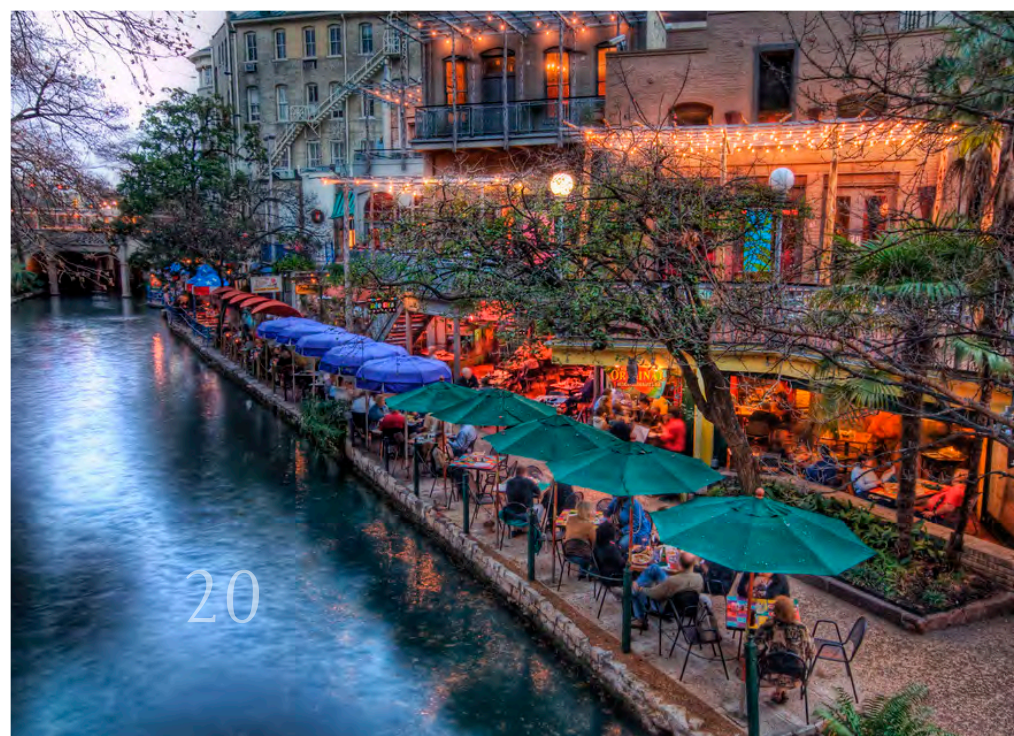

3.4 Betrek de Oude IJssel bij de stad

Jong en oud, bewoner en bezoeker, ondernemers en bestuurders, zijn het erover eens: betrek de Oude IJssel bij de binnenstad. Natuurlijk zijn er verschillende ideeën voor de nadere invulling, maar de stip op de horizon is helder: in 2030 zijn de Oude IJssel en de Doetinchemse binnenstad aan elkaar verknoopt.

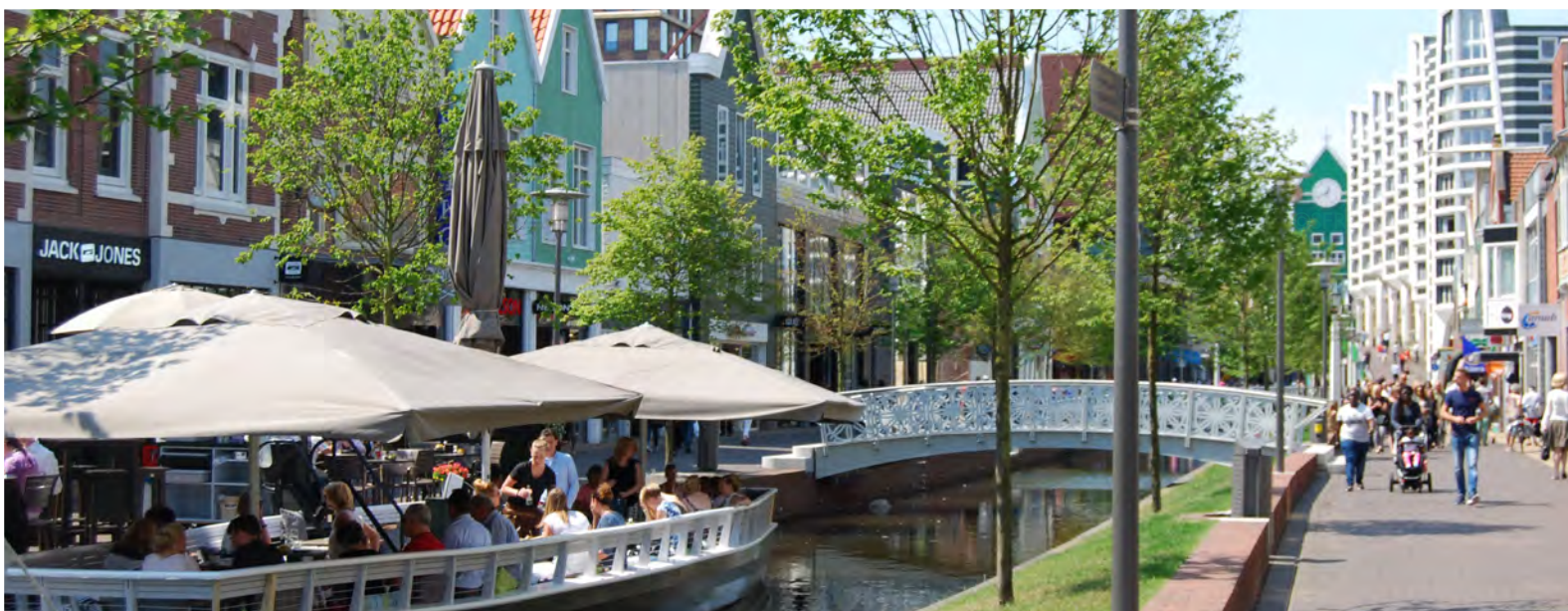
Water heeft op velen een bijzondere aantrekkingskracht. Wij kijken graag naar water en genieten van de stroming en de glinstering ervan. Water maakt kleuren intensiever en geeft glans aan de omgeving. De Oude IJssel is van iedereen en verbindt meerdere Achterhoekse gemeenten. Zo vaart de succesvolle fluisterboot 'lesselganger' regelmatig van Ulft naar Doetinchem. Ook ligt er een prachtige jachthaven aan de Doetinchemse Oude IJssel. Maar de binnenstad en de Oude IJssel zijn op dit moment twee gescheiden werelden. In Doetinchem merk je vrijwel niets van de Oude IJssel. Dat wordt door velen als een gemis ervaren. We zien dat de twee oevers van de Oude IJssel - de Bleek en de oever aan de stadszijde - beide veel potentie hebben.

De Bleek wordt een prachtige verblijfsplek, waar jong en oud kunnen genieten. Ingericht als stadsstrand of op andere wijze uitnodigend gemaakt. Met ruimte voor kleinere evenementen en een ijskar met versnaperingen. Een heerlijke plek waar Doetinchemmers even neerstrijken, weg mijmeren en waar bezoekers door verrast worden. Een groep jonge enthousiaste

Achterhoekers is nu al hard aan de slag om een prachtig plan te maken voor dit gebied. Het geeft maar weer aan dat de mensen hier van aanpakken houden en zich met hart en ziel verbonden voelen aan Doetinchem.

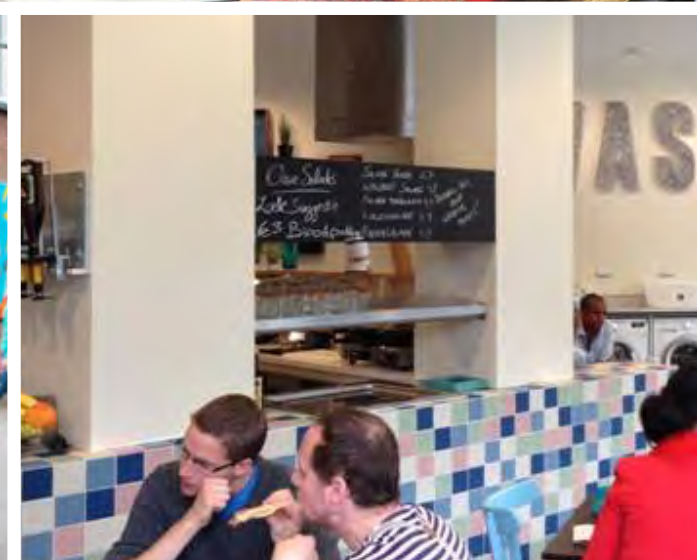
Aan de stadszijde van het water wordt momenteel al gewerkt aan wonen aan het water; binnenkort kunnen bewoners vanuit hun woning in de nieuwe wijk Iseldoks genieten van het uitzicht op de rivier en de nabijheid van de binnenstad. Tussen Iseldoks en de binnenstad leggen we een flaneersteiger aan langs de oever van de Oude IJssel. Een project dat wat ons betreft de spijker op z'n kop slaat. We zien aan de vele positieve reacties op bijvoorbeeld sociale media dat het initiatief op veel bijval kan rekenen. Een goed begin volgens velen. Maar we denken dat we er nog meer van moeten maken. Levendigheid aan de Oude IJssel, het water binnen handbereik. In 2030 zien we graag dat dit gebied verder ontwikkeld is en dat we een stadsboulevard met allure gerealiseerd hebben. Waar je kunt fietsen, joggen of wandelen en waar je op het terras bij een horecapaviljoen kunt genieten van een hapje en drankje met uitzicht op het water. Op en aan het water kunnen evenementen een plek krijgen, waarbij we vooral denken aan activiteiten met een sportief en cultureel karakter. Aanlegplaatsen zorgen er voor dat watersporters en pleziervaart kunnen aanmeren. Tussen binnenstad en de rivier is er een natuurlijke route voor voetgangers en fietsers. Hoe dat er precies zal uitzien, dat weten we nog niet, een brug of een overkapping? We zien het als een van de belangrijkste uitdagingen in de openbare ruimte om daar een passende oplossing te bedenken.

3.5 Bevorder ondernemerschap voor de stad

Doetinchem is een ondernemende stad, een stad van aanpakkers en doorpakkers. Met oog voor de toekomst en de wensen van klanten de goede dingen doen. In de Doetinchemse winkels en in de horeca staat het gastheerschap hoog in het vaandel. Met zo'n 75 horecazaken, 275 winkels en een uitstekende warenmarkt trekt de binnenstad van Doetinchem een trouw publiek, vooral uit eigen gemeente en de buurgemeenten in de Achterhoek. We zien dan ook dat de huidige binnenstad goed scoort als winkel- en uitgaansgebied.

Als we de blik op 2030 richten, dan zien we dat de verwachtingen van bezoekers steeds hoger worden en de concurrentie toeneemt. Het aanbod via internet wordt almaar groter en beter georganiseerd en de verleiding van het laten thuisbezorgen is groot. Het enige dat het internet ons niet kan bieden is de menselijke factor, de persoonlijke 'touch'. Aandacht en ontmoeting dus, precies dat waar de Achterhoekers zo goed in zijn. Die vindt je alleen in een echte winkel. De Doetinchemse binnenstad zal zich dan ook moeten ontwikkelen tot een 'sterrengebied'. Een winkelgebied waar de bezoekers een grote diversiteit in aanbod te wachten staat, van bekende merken en landelijke ketens tot de bijzondere speciaalzaken die de couleur locale bepalen. Waar de klanten met de Achterhoekse gastvrijheid in de watten worden gelegd. Ondernemers krijgen de vrijheid om innovatieve winkel- en horeconcepten in een pand samen te brengen en hun klanten zo een unieke ervaring te bezorgen. Ook voor pop up stores, zoals we nu al zien bij Blend, komt meer ruimte zodat de bezoeker steeds verrast wordt met nieuwe winkelervaringen. Daar waar we merken dat innovatieve ondernemers tegen de grenzen van wetten en regels aanlopen, passen we deze aan of zoeken we aansluiting bij pilots van het Rijk om vernieuwing te stimuleren. In de openbare ruimte voelen we er veel voor om een aantal winkelstraten te overdekken, bijvoorbeeld met een luifel. Mooi weer of slecht weer, dat maakt niet uit, je kunt in Doetinchem altijd droog en aangenaam terecht.

Niet alleen het winkelen, ook de wereld van de horeca en het uitgaan is volop in ontwikkeling. Ook daar is het bieden van een beleving voor de klanten steeds belangrijker. We zagen hiervoor al dat Achterhoekse horecaondernemers steeds meer oog krijgen voor de rijkdommen uit ons eigen achterland. Dat willen we kunnen proeven in de lokale horeca en ja, liefst ook nog wat mee kunnen nemen voor thuis. Natuurlijk geldt ook voor de horeca dat er veel keus moet zijn. Dat is er ook al in Doetinchem, hoewel we nog mogelijkheden zien voor kleinschalige horeca aan de Oude IJssel en in de zijstraten. Pop up is ook in de horeca in opkomst, dus ook door onze horecaondernemers laten we ons graag verrassen. Om de horeca en winkels beide te laten floreren en om de bezoekers optimaal te faciliteren, lijkt het ons een must dat winkelen en uitgaan naadloos in elkaar overvloeien. Het op elkaar laten aansluiten van de openingstijden is daarvoor een mooie start.

De binnenstad is bij uitstek een plek waar jongeren graag komen. Veel Achterhoekse jongeren geven aan graag in de regio te blijven, het liefst in Doetinchem. Er is behoefte aan plekken om te wonen, studeren en werken. Wij streven naar een Campus Doetinchem, een innovatief en eigentijds concept van onderwijsinstellingen, bedrijven en overheid die zorgen voor afstudeeropdrachten en stages voor het hoger onderwijs. Studenten krijgen de kans om bezig te gaan met stedelijke ontwikkelingen, waarbij de binnenstad dienst kan doen als laboratorium, zoals onderzoek op het gebied van stedenbouw, evenementen, winkelen, gedrag, citymarketing en openbare ruimte. Met de Campus vergroot Doetinchem tevens de kans dat jongeren na hun studie in de stad blijven wonen.

Nog even terug naar alle mensen en alle leeftijden. Een aangenaam verblijf in de binnenstad is voor iedereen belangrijk, of je er nu woont, werkt of op bezoek bent. We benadrukten hierboven al het belang van samenwerking. Als we willen waarmaken wat we beloven, dan moeten we er met z'n allen voor gaan. Winkeliers, horecaondernemers, bewoners, politie en gemeente kunnen er alleen samen voor zorgen dat de binnenstad een prettige en veilige omgeving is. Iedereen is ook een beetje gastheer!

3.6 Goed voor elkaar

Onze visie met driepuntenplan hebben we gemaakt met hulp van de inbreng van velen. Naast de bovenstaande grote lijnen waren er ook nog heel wat suggesties voor kleine verbeteringen, slimme oplossingen of gewoon praktische tips. Het zijn zaken die voor een deel gemakkelijk uitvoerbaar zijn en de kwaliteit van de binnenstad kunnen verbeteren. De belangrijkste zetten we hieronder op een rij.

We hebben vele ideeën gekregen die kunnen bijdragen aan die prettige sfeer. En die vaak ook heel praktisch en makkelijk uitvoerbaar zijn, zoals een betere bewegwijzering, toegankelijke gebouwen voor ouderen en minder validen, laden en lossen alleen buiten de winkeltijden, schone straten en een openbaar toilet.

Een oproep die we zeer vaak vanuit de samenleving ontvingen was: creëer verrassende hoekjes en plekjes in de binnenstad. Dat kunnen plekken zijn waar mensen elkaar ontmoeten, met of zonder kleinschalige horeca, waar je even kunt relaxen, onthaasten of waar je verrast wordt door een muurschildering of straatmuzikant. Ook kwam hierbij regelmatig de verbondenheid met water terug. In de stad mag ook meer water komen; bereikbaar en aanraakbaar water. Een speelfontein bijvoorbeeld waar kinderen in de zomer verkoeling kunnen vinden. Niet voor niets was de tijdelijke speelfontein op het Simonsplein deze zomer een doorslaand succes!

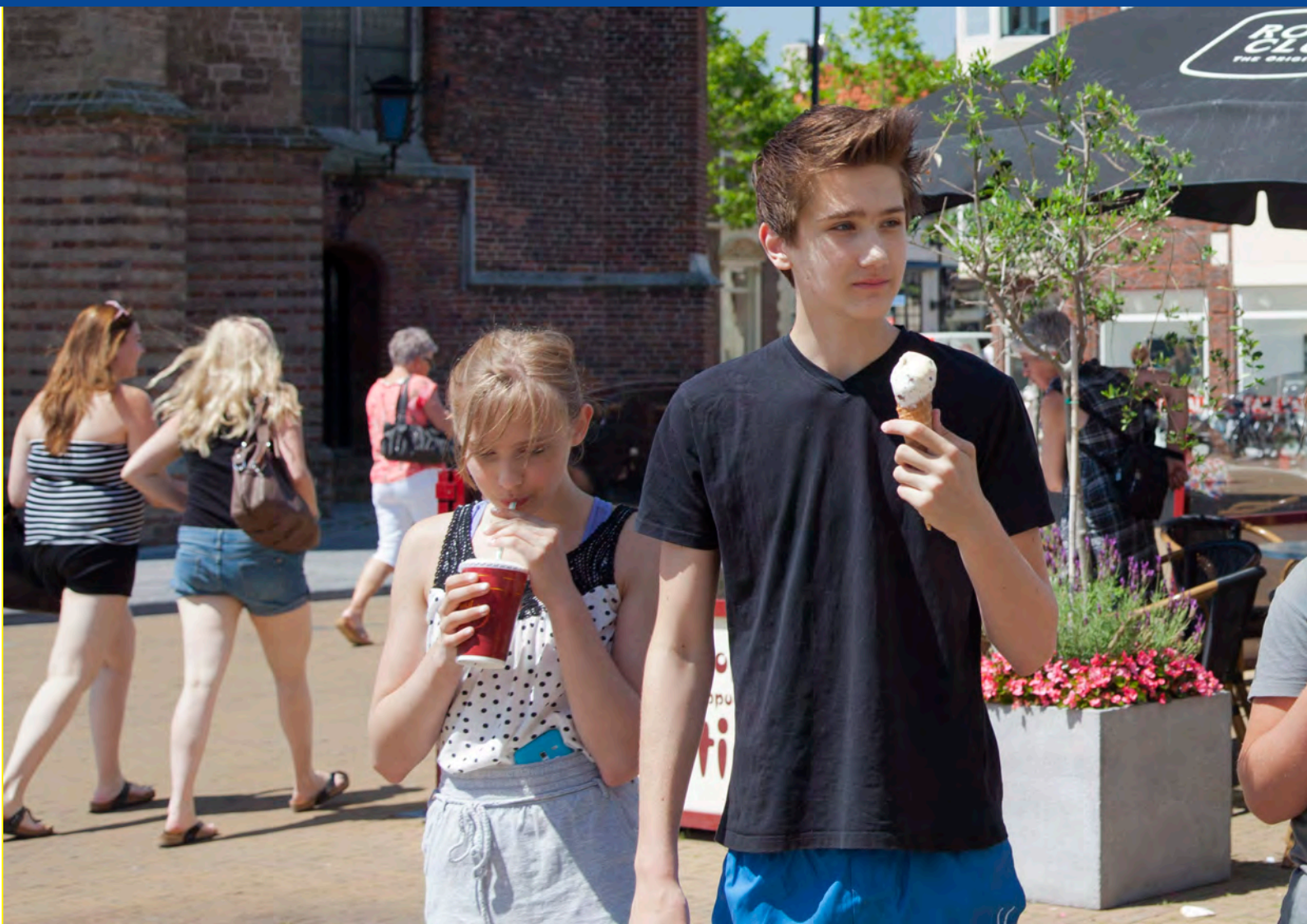
Ook het thema bereikbaarheid kwam regelmatig naar voren, vooral als het gaat om fietsen en parkeren. De Achterhoek heeft een uitgebreid fietsnetwerk dat door bewoners en toeristen hoog wordt gewaardeerd. De regio is zelfs door de fietsersbond uitgeroepen tot het beste fietsgebied van Nederland. Een mooie aansluiting op en door de Doetinchemse binnenstad ontbreekt daar nog aan. Niet alleen voor toeristen maar juist ook voor de bewoners vanuit Doetinchem en omliggende plaatsen. Velen van hen komen graag op de fiets naar de binnenstad. Een veilige en innovatieve fietsroute door de binnenstad en langs de Oude IJssel is een absolute must. Het past ook prima bij een gezonde leefstijl en een schone binnenstad. Ook het fietsparkeren vinden we een belangrijk punt. Zeker als we het fietsen naar en door de binnenstad willen bevorderen, dan horen daar meer parkeerplekken voor fietsen bij.

Hoort gratis parkeren voor automobilisten ook niet bij een gastvrije ontvangst in de binnenstad? Velen raden ons dat aan. Een 'duur' vraagstuk, want de kosten zullen we ergens terug moeten verdienen. We weten dus niet of dat in de toekomst haalbaar is, maar we vinden het zeker het onderzoeken waard hoe we het parkeren in Doetinchem aantrekkelijker en toegankelijker maken.

Tot slot noemen we de gebieden om het centrum, zoals de Veentjes en de aanloopstraten. We verwachten dat we zeker in de aanloopstraten in de toekomst leegstandsvraagstukken moeten aanpakken. Vergroenen kan een van de oplossingen zijn of een andere invulling van gebouwen.

3.7 Samen d'ran

De binnenstad in 2030 is een sfeervolle gezellige binnenstad waar het 'stadse' en het 'Achterhoekse' een mooi samenspel vormen. Waar bewoners, bezoekers uit de regio en toeristen zich welkom voelen en waar ondernemers de ruimte krijgen om de stad te maken. Doetinchem heeft een binnenstad waar je samenkomt, een stad van ontmoeting en contact. Waar je heerlijk jezelf kunt zijn en je thuis voelt. Doetinchem is gewoon en bijzonder tegelijk. Echt de stad van de Achterhoek! Wij zien een goede voedingsbodem om het toekomstbeeld te bereiken. Dat doen we graag op z'n Achterhoekse: vernieuwen met gezond boeren verstand. En aanpakken natuurlijk, niet te lang blijven hangen in mooipraterij. Want een stad is er voor en door mensen. Kortom, d'ran voor de binnenstad!

Samen aan de slag

Het interactieve proces heeft ons veel ideeën opgeleverd die wij vertaald hebben in een visie met drie hoofdpogaven. De afronding van deze fase is geen eind, maar een startpunt om over te gaan in actie, visie verder vorm te geven en opgaven te concretiseren. Ruim 650 inwoners en ondernemers, die hebben deelgenomen aan onder andere het panelonderzoek van Doetinchem Spreekt en aan de stadsgesprekken, willen meedenken en meedoen in het vervolg. Bijvoorbeeld door vrijblijvend mee te denken, mee te doen in werkgroepen, een voortrekkersrol te vervullen of mee te investeren. Een fantastisch aantal! Dit aantal getuigt dat de binnenstad van ons allemaal is en dat wij samen de binnenstad maken.

4.1 Organisatie binnenstad

Bij een visie hoort uitvoering. Niemand kan een binnenstad alleen maken. Er is een organisatievorm nodig voor verdere ontwikkeling van de binnenstad. De toegevoegde waarde die ontstaat door het aantrekkelijker maken van onze binnenstad komt ten goede aan de binnenstadsgebruikers, bijvoorbeeld: vastgoedeigenaren, winkeliers, horecaondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners. Daarom is het logisch, dat zij mede verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de visie. De gemeente is in deze niet meer dé speler die alles bepaalt en organiseert, maar één van de spelers in het veld. De organisatie van de binnenstad is een samenspel. Wij moeten het samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties doen. De rol van de gemeente is om partijen te enthousiasmeren, te verbinden en indien nodig te ondersteunen. De gemeente werkt van buiten naar binnen.

Wij willen in overleg met de binnenstadsgebruikers een organisatievorm opzetten en voorbereiden om de regie- en uitvoering straks succesvol te maken. Ondernemerschap, expertise en creativiteit staan hierbij aan de basis. De samenwerking gaat dus verder dan de rol van gesprekspartner: samenwerken is samen delen. De nieuwe samenwerking moet leiden tot een hoger ambitieniveau door ideeën, inzet, tijd en geld van partijen te bundelen.

4.2 Bereiken hoofdpogaven

De drie hoofdpogaven – beleef de Achterhoek in de binnenstad, betrek de Oude IJssel bij de binnenstad en bevorder het ondernemerschap voor de stad – zijn vergezichten die wij aan de hand van subdoelen willen bereiken. De subdoelen zijn kiemen voor gewenste veranderingen en zorgen voor een uiteindelijke groei.

In de begroting 2016 is ruimte opgenomen voor de binnenstadsopgaven. De gemeentelijke bijdrage kent een gefaseerde opbouw; in 2016: € 200.000,-, 2017: € 700.000,-, 2018: € 900.000,-, vanaf 2019 jaarlijks: € 1 miljoen. Het ramen van investeringen in deze fase van het proces gaat gepaard met enkele vrijheidsgraden. Vergelijk het met de vraag 'Wat kost een auto?'. Net zoals voor auto's geldt dat er allerlei soorten en maten elementen zijn die de prijs van de auto bepalen. Zo heeft een binnenstad ook vele verschillende elementen als: locatie, aard, randvoorwaarden en beheers- en onderhoudskosten van investeringen, deze zijn lang niet

altijd bekend. Om binnen deze vrijheidsgraden toch tot een inschatting van de investeringen te komen is er gebruik gemaakt van (1) de begrote kosten van soortgelijke Nederlandse referentieprojecten en (2) de inschatting van deskundigen op basis van referentiebeelden.

Het onderstaande overzicht geeft inzicht in de hoofdoopgaven, subdoelen en de bandbreedtes van de investeringen per subdoel. Aan het einde van de volgende fase (zie paragraaf 4.3) is de uiteindelijke financiële vraag bekend voor de investeringen. Omdat de binnenstad van ons allemaal is, dient de gemeentelijke bijdrage straks in verhouding te staan met de overige bijdragen, tenzij het gaat om wettelijke taken (bijvoorbeeld: infrastructuur en inrichting openbare ruimte). Wij kunnen nog niet op de gemeentelijke bijdrage vooruit lopen, omdat de bijdrage van de markt en samenleving pas aan het einde van de derde fase bekend is. Het bedrag wat opgenomen is in de begroting is daarom een reservering. Wij kunnen echter wel concluderen, dat de reservering een flinke impuls kan geven aan de onderstaande subdoelen en dat de reservering met aanvullingen van derden toereikend is om de plannen te behalen.

Doel: Beleef de Achterhoek in de binnenstad

Subdoelen:	Bandbreedte kosten (gD en anderen)
Meer kleinschalige evenementen (culinair, streek- en themamarkten)	€100.000 - €200.000 (s)
Markthal Achterhoek creëren	PM
Vergroenen binnenstad (openbare ruimte, gevels, daken)	€50.000 - €100.000 (s)

s - structureel
i - incidenteel

Doel: Betrek de Oude IJssel bij de binnenstad

Subdoelen:	Bandbreedte kosten (gD en anderen)
Upgraden flaneersteiger tot stadsboulevard met horeca en aanlegplaatsen voor watersport en plezier-vaart	€500.000 - €1.5 mln. (i)
Meer evenementen op en langs het water ((water)sport)	€50.000 - €125.000
Creëren van een stadsstrand aan de Bleek zijde	€25.000 - €60.000(s)
Auto vrije verbinding tussen Oude IJssel en binnenstad	PM

Doel: Bevorder het ondernemerschap voor de stad

Subdoelen:	Bandbreedte kosten (gD en anderen)
Stimuleren tijdelijke initiatieven in en verplaatsing winkels uit aanloopstraten naar (leegstaande) panden in het Ei	€100.000 - €250.000 (s)
Campus Doetinchem creëren: stage lopen, afstuderen en wonen in/vanuit de binnenstad	€100.000 - €300.000 (s)
Werk- en ontmoetingsplekken creëren voor ondernemers	n.v.t.
Gedeeltelijk overdekken winkelstraten	€500.000 - €3 mln (i)
Aantrekken speciaalzaken en landelijke ketens (variatie in aanbod)	PM

Naast de focus op de doelen en subdoelen gaat de aandacht ook uit naar voorwaardenscheppende zaken om de binnenstad aantrekkelijker te maken. De onderstaande punten scoorden hoog in het panelonderzoek en de MCA analyse en worden als belangrijke verbeterpunten voor de stad gezien.

Voorwaardenscheppende zaken		Bandbreedte kosten (gD en anderen)
Fietsen in de binnenstad mogelijk maken (bijzondere verbinding en extra stalling)		€700.000 - €1 mln (i)
Goedkoper parkeren		PM
Meer levendige en moderne kunst		€50.000 - €100.000 (i)
Upgraden mogelijkheden om te zitten en te ontspannen in openbare ruimte		€50.000 - €100.000 (i)
Beleving voor jong en oud (bijvoorbeeld meer waterelementen en straattheater)		€200.000 - €300.000 (i) €40.000 - €70.000 (s)
Ruimte voor horeca in winkels en andersom		n.v.t.
Meer bezoekersfaciliteiten: betere bewegwijzering en toiletten		€30.000 - €50.000 (i) €30.000 (s)
Binnenstad autovrij maken (aangepassen bevoorradingstijden vrachtauto's)		€30.000 - €50.000 (i)

4.3 Fase 3: van visie naar uitvoeringsagenda

Nadat de gemeenteraad een besluit heeft genomen over deze visie, presenteren wij de visie aan alle betrokkenen en geïnteresseerden. Ruim 650 inwoners en ondernemers willen meedenken en meedoen aan de vervolgactiviteiten. Daarnaast wordt de visie gerelateerd en afgestemd op andere binnenstadsprojecten om de nieuwe koers te bestendigen, keuzes te maken, mogelijk bij te sturen en door te pakken.

Tevens gaat de gemeente in gesprek met de sleutelfiguren uit de binnenstad en de geïnteresseerden die mogelijk een voortrekkersrol willen vervullen in het vervolgproces. De gemeente nodigt hen uit om de opzet van de vervolgbijeenkomsten samen uit te denken, te organiseren en verwachtingen af te stemmen. Deze groep bewaakt ook de samenhang en synergie tussen de nog te ontwikkelen plannen en kan mogelijk een rol vervullen in de verdere regievoering. Graag benutten wij de denkkracht en expertise van deze bijzondere groep.

Vervolgens willen wij laagdrempelige workshops organiseren om de opgaven te concretiseren. Waar nodig helpen creatieve deskundigen (bijvoorbeeld landschapsarchitect, conceptbedenker, beeldend kunstenaar) betrokkenen en geïnteresseerden om de gezamenlijke denkkracht te versterken en de beste plannen van onderop te maken. Groepen gaan aan de slag op locatie of in het tijdelijke Stadslab, dat we willen opzetten in een leegstaand pand in de binnenstad. De deelnemers zetten vervolgens onder begeleiding van een bedrijfskundige de plannen op een overzichtelijke en visuele manier op papier.

De gemeente verzamelt alle plannen en maakt in overleg met betrokkenen een samenhangende uitvoeringsagenda. Het einddoel is om in maart/april 2016 een eindbijeenkomst met alle betrokkenen te organiseren om de uitvoeringsagenda te presenteren, waarna het wordt vastgesteld door gemeentebestuur en andere partijen die meedoen aan de acties. En dan... *D'ran!*

Colofon

Uitgave van gemeente Doetinchem oktober 2015

Projecttetam

Tessa Baars

Bart Teunissen

Sanne Ruiter

Arian Kuil

Onderzoek en advies

Robin Koster - Moventem

Janneke Rutgers - KRIMP onderzoek & advies

Gert-Jan Hospers - Stichting Stad & Regio

Edwin van de Wiel - Stichting Stad & Regio

Opdrachtgever

Peter Drenth - wethouder economische zaken

College van burgemeester en wethouders

Met dank aan

Alle bewoners, ondernemers, bezoekers, politici, ambtenaren en andere betrokkenen die via de stadsgesprekken, het inwonerpanel of op andere wijze hebben bijgedragen aan deze visie

Literatuurlijst

Gehl, J. (2010), Cities for People, Island Press, Washington

Hospers, G.J., J. Rutgers & E. van de Wiel (2015), Doetinchem op ooghoogte: op zoek naar de toekomst van de binnenstad, Radboud Universiteit, in opdracht van Gemeente Doetinchem, Nijmegen

Hospers, G.J., R. van Melik & H. Ernste (2015), Visies op de stad, Boom Lemma uitgevers, Den Haag

Hospers, G.J. (2015), Geografie en gevoel, Koninklijke van Gorcum, Assen

Hospers, G.J. (2010), Citymarketing in perspectief, IVIO-Wereldschool, Lelystad

Jacobs, J. (1961), The death and life of great American cities, Random House, New York

Sinek, S. (2013), Begin met het waarom, Business Contact, Amsterdam

Afbeeldingen

voorblad	tekening (Suzanne Willems, 2015)
pagina 3	tekening (Suzanne Willems, 2015)
pagina 4	foto spelende kinderen (Bart Teunissen, 2015)
pagina 6	foto activiteit Simonsplein (Gemeente Doetinchem, 2015)
pagina 8	foto stadsfeest Doetinchem (Gemeente Doetinchem, 2015)
pagina 9	overzicht uit rapport 'Doetinchem op ooghoogte'
pagina 10	foto's stadsgesprekken (Jan van den Brink, 2015)
pagina 13	foto D-Toren (Gemeente Doetinchem, 2015)
pagina 14	facebook afbeelding (Stijn Driever, 2015)
pagina 16	parkparade tijdens Stadsfeest (Jan van den Brink, 2015)
pagina 17	dinsdagmarkt (Sanne Ruiter, 2015)
pagina 18 en 19	sfeerbeeld verkregen via www.commons.wikipedia.org , www.thetouristinparis.com , Bart Teunissen
pagina 20 en 21	sfeerbeelden verkregen via www.q4.nl , www.flickr.com , www.commons.wikipedia.org , Sanne Ruiter
pagina 22 en 23	sfeerbeelden verkregen via Gemeente Doetinchem, www.commons.wikipedia.org , Bart Teunissen
pagina 25	boven - foto fietsparkeerplaats (www.cyclehoop.com , 2015) onder - foto Simonsplein (Gemeente Doetinchem, 2015)
pagina 26	foto samen aan het werk (Gemeente Doetinchem, 2015)
pagina 29	foto Oude IJssel (Sanne Ruiter, 2015)
pagina 30	foto Omdraai (Sanne Ruiter, 2015)

Bijlagen

Verslagen stadsgesprekken en columns Frans Miggelbrink

Vragenlijst panelonderzoek

Rapport panelonderzoek

Groslijst ideeën

MCA analyse

